

Co obsahuje univerzitní knihovna a co v ní najdeme

Prohlídka knihovny s doprovodem je výhodná. Pro Univerzitu třetího věku jsme organizovali pro zájemce z jednotlivých kursů prohlídku vždy začátkem semestru tak, aby to vyhovovalo rozvrhu. Většina kursistů má již za sebou různé vzdělávací cykly Univerzity třetího věku (U3V) z dřívější a knihovnu přinejmenším prohlédnutou. Studenti kursu „Z“ pak návštěva knihovny čeká v říjnu v lekci, která náleží knihovně. Provedení knihovnou lze však domluvit individuálně na mailu mvesela@utb.cz. To platí pro jakoukoli jinou návštěvu, kde byste si byli jistější, kdyby vám někdo osobně pomáhal.

Přes skutečnost, že knihovna Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně nepřekvapuje na první pohled kromě architektury ničím zvláštním (autorkou je anglická architektka českého původu paní Eva Jiříčná), může mít pro vás nejedno kouzlo. Určitě pro ty, co už dobře kamarádí s internetem, může být lákavé prohlédnout si na internetu, co vše máme pro čtenáře připraveno. Už první strana našich [webových stránek](#) poskytuje pěkný přehled o všem, co tu máme. Některé informační zdroje či služby jsou navíc ještě zdůrazněny zvláště, na svých tlačítkách (tak zvaná rychlá tlačítka nebo tlačítka externích odkazů úplně dole na stránce), odkud se lze na ně dostat přímo. Kdo si chce projít knihovnou a jen tak si nezávazně vybírat, už by měl vědět, že knihy jsou rozestaveny podle tak zvaného Mezinárodního desetinného třídění (MDT). Není to ideální, ale ideální není nikdy nic. Rozhodně tento třídění (u nás pro stavění knih mírně upravený) je schopen docela slušně tematicky rozdělovat knihy podle oborů. Někdy se to daří lépe, jindy hůře. Proto v Zajímavostech pro kursy máte v tématech kursů výběr knih, kde sami vidíte, že některé vhodné jsou do tématu přidány i z jiných míst, než je samotný „hlavní“ regál daného oboru.

Police jsou číslovány. Začínáme nulou, končíme devítkou. Takže např. knihy o programování jsou v čísle 004, knihy o ekologii jsou v 502 a díla malířů v 75. Jak správně tušíte, jsou knihy pro zájemce o počítače (004) v regálech na začátku, kde začínáme nulou, ekologie bude uprostřed, neboť je zařazena pod přírodní vědy v čísle 5 do třídy 502 a 75 (malířství) již více vzadu, protože patří za číslo 7 – umění. Tento třídění nemusíte nikterak ovládat. Stačí sledovat stoupající kódy, jak se hadovitě táhnou všemi regály a najít hledané číslo regálu pro vaši knihu (nejlépe tu, o které již víme, jakou má signaturu). Tu si zjistíme v [katalogu](#), který je součástí webových stránek. Na hřbetě má kniha štítek se signaturou, skládající se z čísla (to vede na polici) a slova (vede na místo v abecedě v rámci police). Slovem je často příjmení autora, jindy začátek názvu. Signaturu však nevidíte hned v nalezeném záznamu, ale musíte ještě kliknout na jednotky. V tabulce jednotek (exemplářů) od daného titulu, na jejím pravém konci, v tyrkysovém sloupečku, je uvedena signatura. Na bocích regálů jsou seznamy, kde vidíte, pod jakými čísly tam knihy jsou a slovní popis tematické oblasti. V „Zajímavostech pro kursy“ jsou u vybraných knih pro vás signatury rovnou poznačeny. Existuje-li velmi vhodný regál k popisovanému tématu, uvádím jeho označení vždy na konci nebo začátku seznamu knih. Umím si ale představit i téma, které spadá nejmíň do tří číselných tříd, a bez přípravy pomocí katalogu si dobře knihy nevybereme a nenajdeme. Budete-li hledat vhodnou knihu v katalogu, využijte i pomůcku, která ukazuje pomocí plánu regálů, kde vybraná kniha přibližně je (úplně vpravo vedle tabulky s údaji o výtiscích jsou tlačítka „ukázat v regále“).

Abyste věděli, kde v knihovně jste, je nejdůležitější pochopit číslování pater. Přízemí je označeno jedničkou. Nad přístupovým schodištěm, a tam, kde knihovna začíná, je již patro druhé. Stačí, budete-li patra považovat za etáže nebo podlaží, a nesplete se (používané slovo patro evokuje představu, že

patro je něco, kam už se musí po schodech či žebří, čili kolikrát jdu do schodů, tolikáté mám před sebou patro, tak to tu není pravda :-)).

Posledním patrem, které knihovně patří, je 4. Začíná miničítárnou časopisů a novin. Je vybavena sedacím nábytkem, což můžete vidět v druhé části pořadu „333“ České televize, který odvysílala na 2. Programu. Jde o [reportáž](#) z naší budovy, speciálně z knihovny. Od času 10,39 (časová úsečka v obrázku videa, kde se můžete posunout) to právě uvidíte – o knihovně hovoří ředitel knihovny osobně.

Rozdělení pater na jednotlivé účely teď popíšu od vrchu.

4. patro má část osazenou počítači, část volnou pro vlastní počítač nebo ke studiu. Vepředu je miničítárna viz výše, kde jsou i dvě stojací lampy na přisvětlení. V první půlce studovny je u okna multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna a scanner v jednom). Protože časopisy a noviny se nepůjčují, je kopírka výhodou. Zde se kopíruje na kartu, takže na vaší kartě studenta musí být „nahrány“ peníze, nejlépe u pultu v bufetu. Na konci etáže jsou dvě místnosti s individuálními studovny. Vstup do individuálních studoven je volný, ale existuje možnost si je [zarezervovat](#), to už je ale zpoplatněno. V místě pultu uprostřed studovny je nově univerzitní [prodejna](#) (otevřená v úterý a pátek v odpoledních hodinách 13-16 hod.), kde můžete koupit univerzitní publikace a propagační předměty. V dalším prostoru u okna za prodejnu je pracoviště nazvané Informační centrum Baťa. Využít našich historiků můžete i vy po domluvě na adrese icbata@utb.cz

3. patro je určeno pro studium a nabídku knih, které jsou knihy stavěny stejně, jako ve druhém patře, tedy podle MDT. Knihy zde jsou určeny pouze ke studiu, nelze je půjčit domů. Proto je toto patro vybaveno také kopírkou, která je zároveň tiskárnou i skenerem (v první půli studovny) a ještě dalším skenerem pro větší knihy (až v druhé půli studovny). Opět vzadu jsou individuální studovny. Vzadu za pultem u okna je místnost, kde z původní relaxační místnosti byla zřízena studovna pro studenty s individuálními potřebami (například slabozrací). V tomto patře můžete požádat službu u pultu, aby vám pomohla tisknout, když nemáte na vaší kartě peníze. Lze to při zaslání souboru k tisku z počítačů poblíž obslužného pultu. Zde se u pultu neprovádí vypůjčování, a proto je tu větší klid a prostor pro to, abyste si nechali s čímkoli poradit.

2. patro je půjčovna (nazývaná „volný výběr“), je v ní také multifunkční zařízení pro kopírování, tisk a scan. Dále také zařízení na samovypůjčky, tak zvaný [self-check](#). (půjčuje, ale poskytuje i další samoobsahu jako prodloužení výpůjček a možnost vracení). Také v této etáži jsou vzadu dvě individuální studovny. Relaxační místnost za pultem je otevřená a je dětským koutkem. Blízko vchodu je nově regál s beletrií, kterou si můžete vypůjčovat. Toto patro má jediný východ z knihovny, a to středem přes turniket, stejně jako jste vstupovali. Na pohyb mezi podlažími slouží západní schodiště a výtahy (mezi druhým a čtvrtým patrem). Kdo se chce dostat výtahem do 2. patra z přízemí před dveře knihovny do tzv. atria, musí použít výtah u východního skleněného tubusu.

1. patro je vstupní s hlavní šatnou, do níž po dobu obou semestrů můžete odkládat svršky a větší zavazadla. Otevřeno je stejně jako v knihovně kromě soboty. Za touto šatnou, kde je v tuto dobu vždy šatnářka, je pak za rohem [okýnko](#), kde je možno vrátit knihy. Není třeba chodit s knihami do patra. A lze vrátit i o víkendu, mimo provozní dobu knihovny.

Zbývá několik důležitých slov: průkaz studenta U3V je plnohodnotným **čtenářským průkazem** umožňující přístup ke všem službám včetně tisku a kopírování. Jednotlivé služby jsou navíc popsány

názorně v letáčích, které v knihovně najdete a které najdete také virtuálně na webových stránkách v tlačítku [manuály a návody](#). Zalogování do počítačů v našich studovnách (více v článku „Na stránkách knihovny“) je stejné jako ve vaší učebně, ale najít si ho musíte v levém horním rohu obrazovky. Kvůli novým zákonným úpravám k ochraně osobních údajů, musí ten, kdo si chce půjčovat knihy, vyslovit souhlas s podmínkami zpracování údajů a podepsat to u obslužného pultu ve 2. podlaží. Tak se stane oficiálně registrovaným čtenářem (dříve se univerzitní data přehrála do knihovního systému a tyto mezikroky nebyly - jen u pultu jsme raději osobní údaje s vámi prošli a zrušili si blok, který jsme kvůli tomu měli zřízený. Teď se tak stane po podepsání souhlasu. U pultu můžete hned také nadiktovat svůj osobní e-mail, jinak z knihovny budou zprávy chodit na Váš školní mail.)

V knihovně UTB nenajdete to, co například v Krajské, to znamená kompletní českou a slovenskou beletrii, zato odborné knihy z oboru techniky ano a doufejme, že mnohdy lépe. Hlavně z oborů, které se studují na Fakultě technologické a Fakultě aplikované informatiky. Dále najdete mnoho knih k ekonomickému oboru a také k některým humanitním oborům, psychologii, sociologii a narůstá počet knih ze zdravotnictví (odpovídá zaměření fakult FAME a FHS). Naše knihovna má nyní přes 130 tis. knih a fond doplňuje 3 tisíce zkatologizovaných a natrvalo zakoupených [elektronických knih](#). Kromě toho lze hledat další licencované i [volné knihy](#). K dispozici je přes 200 počítačů, resp. dnes už tzv. tenkých klientů (jen malé krabičky za monitorem), které komunikují s jediným centrálním počítačem - serverem. Nenajdete u nich šachtu na CD, tu si musíte zapůjčit u služby v případě potřeby.